

"UM centra la dreta i l'esquerra"

Maria Antònia Munar, presidenta d'Unió Mallorquina, i del Consell de Mallorca gràcies a un pacte amb PSIB, PSM i EU, repassa la gestió del Consell i expressa les aspiracions de l'opció que torna a encapçalar, confiant a poder centrar qualsevol possible govern.

Valori en general els quatre anys al capdavant del Consell de Mallorca.

—Ha estat una legislatura de diàleg i consens entre forces polítiques diferents que ha funcionat, malgrat les veus que deien que l'experiència no arribaria al 1999. I el ciutadà hi ha sortit guanyant. De les iniciatives que hem portat a terme, podríem destacar-ne el Pla Territorial de Mallorca, la suspensió cautelar d'urbanitzables no iniciats, que ha significat una limitació del creixement territorial important, i el Pla Integral de Tractament de Residus, la protecció del patrimoni històric, rural, natural i cultural de Mallorca, i la voluntat de potenciar els senyals d'identitat nacionals, cosa que exemplifica sintèticament el fet que Mallorca sigui l'únic territori de les Illes amb himne i diada nacional.

—Creu que el Pacte de Progrés ha satisfet les expectatives que havia suscitat en el moment de constituir-se?

—Aquest pacte de legislatura entre PSIB-PSOE, PSM, UM i EU ha cobert les expectatives de canvi d'estil, ha demostrat que és possible l'existència d'alternatives vàlides a un PP que certament s'ha enquistat al poder. El Pacte de Progrés ha demostrat que són possibles noves idees aplicades a la gestió, que és possible un nou tarannà, basat en la voluntat de servir el ciutadà, sense sectarismes i defugint posicions paternalistes.

—Alguna cosa negativa deu haver tengut, aquest pacte, tanmateix.

—Sí, les dificultats que ens han vengut del govern balear. La incomprensió de l'executiu respecte a les legítimes aspiracions del Consell de Mallorca, emparades per l'estatut d'autonomia i per la llei dels

consells insulars. Quant a aquestes aspiracions, el govern del PP ha entrebancat clarament la labor del Consell de Mallorca i n'ha limitat l'autonomia, adés provant de neutralitzar totes les nostres iniciatives, adés dificultant l'assumpció de noves competències, adés reduint la capacitat financera de la institució, infradotant les competències del finançament real i fins i tot retenint recursos propis del Consell de Mallorca.

—El Consell ha esdevingut, aquests quatre anys, una mena de contrapoder del govern balear, el qual ha reaccionat qualche vegada amb una certa agressivitat a determinades actuacions del Consell (Diada, Espai Mallorca, acords amb la Generalitat...). Què en pensa, d'aquest enfrontament?

—D'entrada els enfrontaments entre institucions no beneficien ningú, ni les institucions ni els ciutadans que representen. Dit això, vull que quedi clar, en primer lloc, que el Consell de Mallorca no ha actuat ni ha pretès ser mai un contrapoder. El Consell de Mallorca que presideix únicament ha actuat segons el manament estatutari i sempre dins el marc competencial que li atorguen l'estatut i les lleis aprovades pel Parlament de les Illes Balears.

Ara, és molt clar que durant aquesta legislatura hi ha hagut tensió entre el govern balear i el Consell de Mallorca, per una raó simple: el govern del Partit Popular havia tengut els consells com unes institucions subsidiàries, una mena de premi de consolació. Aquesta va ser la realitat fins el 1995, quan el pacte signat entre el centre i l'esquerra establí la necessitat que el Consell de Mallorca es configuràs com el govern de l'Illa, seguint la lletra i l'esperit de l'estatut d'au-

"Aquest pacte de legislatura [al Consell de Mallorca] entre PSIB-PSOE, PSM, UM i EU ha demostrat que és possible l'existència d'alternatives vàlides a un Partit Popular que certament s'ha enquistat al poder."

tonomia i mirant de desenvolupar màximament totes les possibilitats competencials actuals. Això és el que hem fet aquests quatre anys, i no ha agradat al PP, que és l'oposició a Mallorca, perquè mai no ha cregut en l'autonomia ni en l'autogovern d'aquest país. Aquest ha estat el problema en essència, un govern i un PP que s'ha cregut que sempre governarien ells. I les lleis s'han de fer per a tothom, perquè no sempre surten les coses com un pensa.

—Com voldria UM que convivissin a les Balears els consells insulars i el govern balear? Quina hauria de ser l'estructuració institucional de les Illes?

—He dit moltes vegades que les Balears no existeixen. No existeix ni el sentiment de pertinença, ni tan sols el gentilici "balear". Balears va néixer com un ens administratiu de la reforma liberal del 1834. I el fet va suscitar moltes desconfiances i ressentiments a les Illes. L'ens pre-autonòmic de primer i l'estatut després van establir una estructuració institucional per illes i consells, i fins i tot en van augmentar el rang. Els consells són institucions de la comunitat autònoma que tenen el govern, l'administració i la representació de cada una de les illes, i poden assumir totes les competències. Per tant, l'estatut deixa molt clara quina ha de ser l'estructuració institucional de la comunitat autònoma, amb un govern balear coordinador de l'activitat dels tres executius de cada una de les illes.

—Fins fa pocs mesos UM era el blanc de moltes

crítiques dels dirigents del PP i del govern balear, però això ha canviat darrerament. A què creu que es degut? Que es preparen, potser, per a una situació post-electoral sense majories absolutes?

—Per ventura al fet que han contractat uns assessors més intel·ligents que no els anteriors, capaços d'analitzar les enquestes que el PP maneja i no fa públiques. És molt difícil que un partit com el PP, ple de contradiccions internes i dividit davant una campanya electoral, pugui atacar un partit cohesionat, coherent, unit i en creixement com Unió Mallorca.

—Ponderi l'acció del govern balear i del PP d'aquests darrers quatre anys, especialment la gestió de Jaume Matas.

—Aquesta legislatura ha estat ben difícil per al PP. Han tingut crisis internes, tant del partit com del govern. Tres presidents, que no han servit per renovar l'aparell ni per marcar un nou estil de governar de forma responsable i amb voluntat de servei a la ciutadania. Entenc les dificultats de Jaume Matas al davant d'un govern sotmès a les baralles de quatre grups dins el PP: els matistes, els vergeristes, els canyellistes i allò que queda dels soleristes. Si hi afegim la poca legitimitat de Matas, que mai no ha guanyat unes eleccions, que era el número sis de la candidatura i que ha necessitat que José María Aznar el designés a dit candidat de les properes eleccions, s'ha d'entendre el mal moment que

"És molt difícil que un partit com el PP, ple de contradiccions internes i dividit davant una campanya electoral, pugui atacar un partit cohesionat, coherent, unit i en creixement com Unió Mallorca".

"Jaume Matas no ha guanyat mai unes eleccions, era el número sis de la candidatura, i ha necessitat que José María Aznar el designés a dit candidat de les pròximes eleccions..."

viu el PP, electoralment i quant a militància. Quant a gestió, és ben clar que ha estat una acció de govern dedicada a la foto i al màrqueting d'un president i candidat desconegut, sense legitimitat, sense carisma i amb molt poca credibilitat.

—Suposem que després de les eleccions calgués un pacte alternatiu al PP entre UM-PSIB, PSM, EU-Els Verds, Coalició Progressista Pitiüsa. El veu realment factible, amb tanta diversitat ideològica, amb una UM i una EU-Els Verds als extrems, i sobretot tenint en compte que des d'EU han dit que aspiren a un pacte d'esquerra-esquerra, sense UM...?

—Primer de tot vull deixar clar que UM no és cap extrem. La nostra posició política i sociològica és al centre, i així ho veu EU que vol un pacte esquerra-esquerra, que supòs que vol dir d'extrems o d'esquerra radical. Segonament, a UM no preocupens gens, aquest moment, els possibles pactes a fer. UM és una força necessària, que modera i centra la vida política a Mallorca, i això fa que siguem la força clau. Tercerament, UM no té por del diàleg, i com que tot és possible en política, veiem ben clar que la cosa més important no és amb qui formalitzarem pactes, sinó que siguin clars, que els mallorquins i mallorquines els entenguin. Per tant, Unió Mallorquina resta oberta al diàleg amb totes les forces polítiques representatives i amb representació, una vegada vists els resultats, i sobretot negociarà sobre programes. I el programa d'Unió Mallorquina plantejarà dues qüestions bàsiques: el grau d'autogovern i la reforma de l'estatut, de forma que reconegui que som una nacionalitat, amb més competències,

i un sistema de finançament proporcionat entre els 256.000 milions que pagam i els 65.000 que rebem.

—Ha dit que en un hipotètic pacte amb el Partit Popular no li serveixen ni Matas ni el Partit Popular balear, sinó, en tot cas, Aznar. Ho podria explicar?

—Ja he dit que el candidat Matas és una persona elegida a dit, i per tant no és un interlocutor vàlid per a unes negociacions. Si volem tirar endavant una negociació seriosa, caldrà parlar amb la persona que ha designat candidat Jaume Matas, i aquesta persona és José María Aznar, l'única que es pot comprometre sobre un dels punts fonamentals del programa d'UM: recuperar una gran part dels 200.000 milions de dèficit fiscal que tenim amb Madrid.

—La preocupa gaire que l'actual onada antinacionalista suscitada pel PP i PSOE estatals infligeixi dures crítiques a Unió Mallorquina pel seu pacte en la candidatura europea amb PNB, EA i ERC?

—No em preocupa gens cap crítica demagògica que pugui venir de partits centralistes. UM és coher-

rent. UM es va presentar el 94 a les eleccions europees en una coalició nacionalista, sense renunciar al nom d'UM. Ara, el 99, ens hi tornam a presentar amb el mateix nom. Han estat uns acords electorals per a UM i per a Mallorca molt positius en punts com la insularitat i el seu reconeixement en el marc europeu.

—Hi ha la convicció, entre molta gent d'esquerra, que, a UM, no li toca més remei que pactar amb l'esquerra i enviar el PP a l'oposició per poder créixer, en el futur, a costa dels conservadors, cosa —diuen— impossible en una coalició PP-UM, que més aviat afavoriria el cas contrari. Què hi diu la presidenta d'UM?

—Estic convençuda que es preocupen més els altres de què farà UM després del 13 de juny, que no UM mateix. Nosaltres som un partit nacionalista situat al centre polític, que creix, i ho fa perquè una part de l'electorat veu en nosaltres la moderació necessària o adequada per a assumir els canvis

polítics i institucionals necessaris. Som la força que centra tant la dreta com l'esquerra, i això és el que vol una gran majoria social de Mallorca. Per tant, les nostres expectatives de creixement no són conjunturals, sinó que cada dia els mallorquins entenen més el nostre missatge i les nostres actuacions.

"Quant a gestió, és ben clar que ha estat una acció de govern [de Jaume Matas] dedicada a la foto i al màrqueting d'un president i candidat desconegut, sense legitimitat, sense carisma i amb molt poca credibilitat."

Miquel Payeras.